

Cập nhật về vấn đề ĐBAT (Safeguards) đối với các biện pháp giảm nhẹ trong Tiêu chuẩn Tín chỉ các-bon rừng

Nhóm tư vấn xây
dựng TCVN carbon
rừng

24.9.2025 →

Căn cứ xây dựng

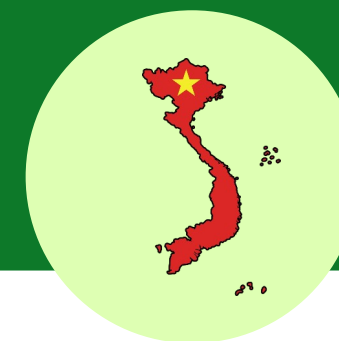

**Cancun
safeguards**

**Các TC carbon
tự nguyện khác
trên thế giới**

**VCS, CCBS, Gold standard,
Plan Vivo, ACR, TREES**

**Văn bản pháp lý tại Việt
Nam**

- Luật LN, ĐDSH, BVMT, ĐD, Lao động, Bình đẳng giới, Hòa giải cơ sở, Khiếu nại,
- Chiến lược PTLN, về BĐKH, ĐDSH
- Nghị định 06/2022 (119/2025), 107/2022
- Quyết định 419/2017 (REDD+, C, PTBV - 2030)
- Thông tư 28/2018 (13/2023) QLRBV

Tiêu chuẩn các-bon	Tóm tắt yêu cầu ĐBAT MTXH
Tiêu chuẩn VCS (Phiên bản V 4.7, 2024) ¹	1. Sự tham gia của các bên liên quan: gồm: (i) Nhận dạng các bên liên quan; (ii) Tham vấn các bên liên quan và cập nhật trao đổi; (iii) Đồng thuận dựa trên nguyên tắc tự nguyện, được thông báo trước và được cung cấp thông tin (FPIC); (iv) Thủ tục giải quyết khiếu nại; (v) Công khai thông tin 2. Đánh giá rủi ro đối với các bên liên quan và môi trường: gồm: (i) Kinh nghiệm quản lý; (ii) Đánh giá rủi ro 3. Tôn trọng nhân quyền và công bằng: gồm: (i) Lao động và việc làm; (ii) Nhân quyền; (iii) Người dân tộc và di sản văn hoá; (iv) Quyền tài sản; (iv) Chia sẻ lợi ích 4. Sức khoẻ hệ sinh thái: gồm (i) Các loài quý hiếm, bị đe dọa và có nguy cơ tuyệt chủng; (ii) Loài ngoại lai; (iii) Chuyển đổi hệ sinh thái
Tiêu chuẩn Gold Standard (Phiên bản V2.1, 2023) ²	Tiêu chuẩn Gold Standard là một trong những tiêu chuẩn quy định và hướng dẫn rất chi tiết về nội dung đảm bảo an toàn^{3,4}. Các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH của tiêu chuẩn này yêu cầu cụ thể trong một văn bản đi kèm tiêu chuẩn mà các dự án phải tuân thủ, theo đó có 09 nguyên tắc để ĐBAT MT-XH: 1. Về xã hội: gồm 5 nguyên tắc: (i) Nguyên tắc 1 - Nhân quyền; (ii) Nguyên tắc 2 - Bình đẳng giới và nâng cao vai trò của phụ nữ; (iii) Nguyên tắc 3: Sức khoẻ và sự an toàn cộng đồng; (iv) Nguyên tắc 4: Di sản văn hoá, người dân tộc thiểu số, tái định cư, di dời; và (v) Nguyên tắc 5: Tham nhũng. 2. Về kinh tế: Nguyên tắc 6: Tác động kinh tế 3. Về môi trường: gồm Nguyên tắc 7: Năng lượng và khí hậu; Nguyên tắc 8: Tài nguyên nước; Nguyên tắc 9: Môi trường, sinh thái và sử dụng đất
Tiêu chuẩn Plan Vivo (Phiên bản V5.1, 2023) ⁵	Tập trung vào 2 khía cạnh là sự tham gia của các bên liên quan và ĐBAT MTXH. Cụ thể: 1. Sự tham gia của các bên liên quan: gồm (i) Nhận dạng các bên liên quan (Xác định các bên liên quan, người dân tộc thiểu số và cộng đồng địa phương; Xung đột về đất đai và tài nguyên); (ii) Xác định người điều phối, quản lý dự án; (iii) Xác định người tham gia dự án; (iv) Xác định vai trò của người tham gia dự án; (v) Tham vấn các bên liên quan (Xác định các giai đoạn cần tham vấn; Kế hoạch tham gia các bên liên quan); và (vi) Đồng thuận dựa trên nguyên tắc tự nguyện, được báo trước, và được cung cấp thông tin đầy đủ (FPIC) 2. Đảm bảo an toàn MT-XH, gồm các vấn đề: (i) Xác định các hoạt động không được phép trong danh sách của Plan Vivo; (ii) Sàng lọc những nguy cơ tiềm năng và tác động tới MT-XH; (iii) Đánh giá tác động MT-XH-XH; (iv) Kế hoạch quản lý tác động; và (v) Loài du nhập

Nguyên tắc “không gây hại” (Bắt buộc giảm thiểu tác động tiêu cực tới MT, XH)

Sự tham gia của các bên liên quan; chia sẻ lợi ích.

Đồng lợi ích, lồng ghép mục tiêu PTBV

CONT.

Văn bản pháp luật	Nội dung chính liên quan đến ĐBAT MTXH
Luật Lâm nghiệp 2017	Các nguyên tắc hoạt động lâm nghiệp hài hoà lợi ích, nâng cao giá trị của rừng, đảm bảo tham gia công khai, minh bạch, sự tham gia của các bên liên quan, tuân thủ luật pháp quốc tế (Điều 3). Đảm bảo quyền lợi cho đồng bào dân tộc thiểu số và cộng đồng dân cư sống phụ thuộc vào rừng (Khoản 6, Điều 4): Các điều này phù hợp với nguyên tắc Cancun C và D. Quy định vệ bảo vệ môi trường rừng (Điều 9, 37, 38, 39, 40): Phù hợp với nguyên tắc E của Đàm bảo an toàn Cancun.
Luật Đa dạng sinh học 2008	Dự án trong vùng đệm KBT phải lập báo cáo đánh giá tác động môi trường trình Hội đồng thẩm định theo quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường trong thành phần Hội đồng thẩm định phải có đại diện ban quản lý khu bảo tồn (Khoản 3, điều 32 Quản lý vùng đệm của KBT). “Đánh giá lợi ích của bảo tồn và phát triển bền vững đa dạng sinh học đối với phát triển kinh tế - xã hội” (điểm đ, Khoản 2, Điều 72). Bồi thường thiệt hại về đa dạng sinh học (do ảnh hưởng tiêu cực loài quý hiếm, đặc hữu, gây ô nhiễm môi trường v.v. (Điều 75). Ba điều trên đã yêu cầu rất rõ việc phải đánh giá tiêu cực, tích cực và đền bù trong trường hợp gây thiệt hại về mặt môi trường. Phù hợp với nguyên tắc E và F của Đàm bảo an toàn Cancun.
Luật bảo vệ môi trường 2020	<i>Nguyên tắc bảo vệ môi trường (Khoản 3, Khoản 3,4,5)</i> 3. Bảo vệ môi trường gắn kết hài hòa với an sinh xã hội, quyền trẻ em, bình đẳng giới, bảo đảm quyền mọi người được sống trong môi trường trong lành. 4. Hoạt động bảo vệ môi trường phải được tiến hành thường xuyên, công khai, minh bạch; ưu tiên dự báo, phòng ngừa ô nhiễm, sự cố, suy thoái môi trường, quản lý rủi ro về môi trường, giảm thiểu phát sinh chất thải v.v. 5. Bảo vệ môi trường phải phù hợp với quy luật, đặc điểm tự nhiên, văn hóa, lịch sử, cơ chế thị trường, trình độ phát triển kinh tế-xã hội; thúc đẩy phát triển vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi. <i>Nội dung báo cáo ĐTM (Điều 32)</i> Yêu cầu dự án có căn cứ pháp lý rõ ràng, phù hợp quy hoạch và văn bản pháp lý bảo vệ môi trường, đánh giá hiện trạng, nhận dạng và dự báo tác động (tới đa dạng sinh học, di sản thiên nhiên, văn hoá, con người, di dân, tái định cư, sự cố môi trường v.v...) <i>Tham vấn trong ĐTM (Điều 33)</i> Dự án phải thực hiện tham vấn, đối tượng là cộng đồng dân cư, cá nhân chịu tác động trực tiếp, các bên liên quan khác, các thông tin về dự án phải được công khai minh bạch (vị trí, tác động, biện pháp giảm thiểu). <i>Quyền và nghĩa vụ của cộng đồng dân cư (Điều 159)</i> Phù hợp với nguyên tắc A, C, D, E và F của của Đàm bảo an toàn Cancun.

Nguyên tắc giảm thiểu ô nhiễm, không gây suy thoái tài nguyên, không chuyển đổi mục đích rừng tự nhiên trái quy định của pháp luật.

Quyền của người dân địa phương, người dân tộc thiểu số, thúc đẩy bình đẳng giới, chia sẻ công bằng lợi ích, đảm bảo sự tham gia của các bên.

PTBV: Nhấn mạnh thông qua việc hài hoà giữa phát triển kinh tế, cải thiện đời sống người dân và bảo vệ môi trường

CONT.

-
- **7.1 Thúc đẩy phát triển lâm nghiệp, kinh tế xã hội và bảo vệ môi trường**
 - **7.2 Bảo đảm sự tham gia đầy đủ và hiệu quả của các bên liên quan**
 - **7.3 Xây dựng kế hoạch và thực hiện giảm thiểu và giám sát tác động tiêu cực**
 - **7.4 Giải quyết tranh chấp, khiếu nại**

**Các yêu cầu
chính trong
TCVN carbon
rừng
(*Bản dự thảo*)**

7.1.1 Phù hợp với mục tiêu của chiến lược, chương trình, kế hoạch phát triển lâm nghiệp của địa phương, vùng và quốc gia.

7.1.2 Tuân thủ các quy định của pháp luật Việt Nam về bảo vệ môi trường; tôn trọng quyền hợp pháp và các giá trị văn hóa, tín ngưỡng, sinh hoạt cộng đồng gắn với đất và rừng của cộng đồng dân cư.

7.1.3 Bảo đảm quyền và điều kiện làm việc cho người lao động theo quy định của pháp luật.

7.1.4 Khuyến khích đóng góp cho mục tiêu ứng phó với biến đổi khí hậu, bảo vệ đa dạng sinh học; cải thiện sinh kế cộng đồng dân cư; thúc đẩy bình đẳng giới và trao quyền cho phụ nữ.

7.1 Thúc đẩy phát triển lâm nghiệp, kinh tế xã hội và bảo vệ môi trường

7.2

7.3

7.4

7.2.1 Thực hiện trên nguyên tắc tự nguyện, báo trước và cung cấp thông tin đầy đủ (FPIC).

CHÚ THÍCH: FPIC là quá trình tạo điều kiện thuận lợi cho tất cả các bên liên quan tham gia vào một dự án đề xuất, trong đó đặc biệt nhấn mạnh việc thực hiện FPIC trước khi tiến hành dự án.

7.2.2 Tham vấn đầy đủ các bên liên quan theo quy định của pháp luật; bảo đảm họ được thông tin kịp thời, chính xác và đầy đủ về hoạt động của dự án, tác động môi trường, xã hội và các biện pháp giảm thiểu.

7.2.3 Chia sẻ lợi ích bảo đảm công bằng, minh bạch và công khai.

7.1

7.2 Bảo đảm sự tham gia đầy đủ và hiệu quả của các bên liên quan

7.3

7.4

7.3.1 Nhận diện các tác động tiêu cực của dự án đến môi trường và cộng đồng dân cư.

7.3.2 Có kế hoạch thực hiện và giám sát các biện pháp giảm thiểu tác động tiêu cực đến môi trường và cộng đồng dân cư.

7.3.4 Nhận diện các nguy cơ đảo nghịch và rò rỉ phát thải do hoạt động của dự án.

7.3.5 Có kế hoạch thực hiện và giám sát các biện pháp giảm thiểu nguy cơ đảo nghịch và rò rỉ phát thải do hoạt động của dự án.

7.1

7.2

7.3 Xây dựng kế hoạch
và thực hiện giảm thiểu
và giám sát tác động
tiêu cực

7.4

7.4.1 Tuân thủ các quy định của pháp luật về khiếu nại và giải quyết đền bù khi hoạt động của dự án ảnh hưởng tiêu cực đến sinh kế, sức khỏe, đất, rừng và tài sản khác của cộng đồng dân cư.

7.4.2 Có cơ chế tiếp nhận và phản hồi thông tin phù hợp, minh bạch, bảo đảm các bên liên quan tiếp cận dễ dàng.

7.4.3 Hồ sơ tranh chấp, khiếu nại phải được lưu trữ trong suốt thời gian thực hiện dự án.

7.1

7.2

7.3

7.4 Giải quyết tranh chấp, khiếu nại

**CẢM ƠN QUÝ VỊ ĐÃ
CHÚ Ý LẮNG NGHE**

